

нично-ресторанних комплексів Волинського регіону. Проаналізовано потенціал готельно-ресторанних комплексів регіону. Відзначено відміння в дислокації готельно-ресторанних комплексів на території Волинського регіону. Охарактеризовано кількість і вмістимість готельно-ресторанних комплексів в разі розрізу адміністративних районів досліджуваного регіону.

Ключевые слова: готельно-ресторанний комплекс, розміщення, харчування, підприємства готельного господарства, підприємства ресторанного господарства, готельно-ресторанне господарство.

Lyashuk Nikolay. Hotel-restaurant Complexes of the Volyn Region: Modern State. The influence of factors on the development and operation of hotel-restaurant complexes in the region is explored. It is established that the hotel-restaurant complexes are an integral part of hotel-restaurant economy, which is part of the service sector. The author's definition of the term «hotel-restaurant complex» is proposed. The spatially-quantitative analysis of territorial organization of hotel-restaurant complexes of the Volyn region is conducted. Potential of hotel-restaurant complexes of region is analysed. Differences in distribution of hotel-restaurant complexes on territory of the Volyn region are exposed. The number and capacity of the hotel-restaurant complexes in the context of administrative districts of the studied area are characterized.

Key words: hotel-restaurant complex, placing, feed, enterprises of hotel economy, enterprises of restaurant economy, hotel-restaurant economy.

Статтю подано до редколегії
10.14.2016 р.

УДК 338.483.1: 911.5

**Михайло Мельничук,
Тарас Безсмертнюк**

Підходи до класифікації туристсько-рекреаційної діяльності в межах природно-заповідного фонду

У статті обґрунтовано підходи до класифікації рекреаційної діяльності в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Розглянуто види рекреаційної діяльності з використанням ресурсів природоохоронних територій, закріплених на нормативно-правовому рівні. Зважаючи на це, рекреаційна діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України може здійснюватися за такими видами: туристична діяльність; екскурсійна діяльність; оздоровлення; любительське й спортивне рибальство; любительське та спортивне мисливство; загальнооздоровчий, короткостроковий і культурно-пізнавальний відпочинок. Запропоновано вдосконалену класифікацію рекреаційної діяльності в межах природно-заповідного фонду із врахуванням сучасних тенденцій. У результаті виділено види та різновиди туристсько-рекреаційної діяльності в межах природоохоронних територій та об'єктів за трьома категоріями (цілями туризму, рекреацією, способом переміщення) та низкою ознак. Визначено й узагальнено різновиди сталого туризму в межах природно-заповідного фонду.

Ключові слова: рекреаційна діяльність, форми та види туризму, природно-заповідний фонд, класифікація рекреаційної діяльності, сталий туризм.

Постановка наукової проблеми та її значення. Згідно із Законом України «Про Загальнодержавну програму розвитку заповідної справи на період до 2020 року» [8] з метою сприяння розвитку рекреаційної й оздоровчої діяльності в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) передбачено оптимізацію їх рекреаційного використання. Як наслідок, виконання рекреаційної діяльності на основі природоохоронних територій вимагає проведення всебічних досліджень, у тому числі питання класифікації допустимих на основі об'єктів ПЗФ різноманітних рекреаційних занять.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Проблема розвитку рекреаційної діяльності в межах ПЗФ в останні роки набула певної актуальності, що пов'язано з працями таких науковців, як О. О. Бейдик, В. І. Гетьман, О. Ю. Дмитрук, С. В. Дмитрук, О. В. Міщенко, Н. В. Овсяннікова, Я. Б. Олійник,

---

© Мельничук М., Безсмертнюк Т., 2016

В. М. Петлін, Л. П. Царик, П. Л. Царик тощо. Проте на спроби класифікувати виконувану в межах природоохоронних територій туристсько-рекреаційну діяльність у науковій літературі не натрапляємо.

Мета й завдання статті. Мета дослідження – обґрунтування підходів до класифікації рекреаційної діяльності в межах природно-заповідного фонду. Для цього поставлено такі **завдання**: розглянути види рекреаційної діяльності в межах територій та об'єктів ПЗФ, закріплені на нормативно-правовому рівні; запропонувати вдосконалену класифікацію туристсько-рекреаційної діяльності в межах природоохоронних територій із врахуванням сучасних тенденцій; визначити та узагальнити різновиди сталого туризму в межах ПЗФ.

Виклад основного матеріалу та обґрунтування отриманих результатів дослідження. Основні види рекреаційної діяльності, виконуваної в межах територій та об'єктів ПЗФ, закріплені на законодавчому рівні. Відповідно до статті 9 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» [10] одним із видів використання територій і об'єктів ПЗФ за умови дотримання природоохоронного режиму є їх використання в оздоровчих й інших рекреаційних цілях. Зважаючи на активне зростання використання територій та об'єктів ПЗФ із рекреаційною метою, у тому числі для цілей туризму, постало питання правового регулювання цих відносин, що відображено в проекті «Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України» (далі – Положення) [9]. Основна мета цього документа, розробленого Державною службою заповідної справи, – створення умов для організованого туризму, відпочинку й інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах із додержанням режиму охорони природних комплексів та об'єктів.

Згідно із Положенням, рекреаційна діяльність у межах територій і об'єктів ПЗФ України може відбуватися за такими видами, як туристична діяльність, екскурсійна діяльність (екскурсії маркованими екологічними стежками, а також на виставки, музеї, засновниками яких є установи ПЗФ); оздоровлення (використання рекреантами природних лікувальних ресурсів ПЗФ із метою відновлення розумових, духовних і фізичних сил людини); любительське й спортивне рибальство; любительське та спортивне мисливство; відпочинок (загальнооздоровчий, короткостроковий (від 5–10 годин до 1–2 днів, розбиття наметів і розкладання вогнищ у спеціально обладнаних та відведених для цього місцях), культурно-пізнавальний). Туристична діяльність уключає науково-пізнавальний пішохідний, орнітологічний, етнографічний, лижний, гірськолижний, велосипедний, кінний, водний, спелео-, підводний види туризму й парапланеризм. Організаційними формами реалізації в межах територій та об'єктів ПЗФ рекреаційної діяльності, пов'язаної з туризмом, є внутрішній і міжнародний туризм [9].

Проте наявна класифікація, на нашу думку, не відповідає сучасному стану та перспективам туристсько-рекреаційного використання ПЗФ і потребує вдосконалення. Природно-заповідні території мають значні можливості для розвитку різних видів рекреаційної й туристичної діяльності: лікувально-оздоровчої, спортивно-оздоровчої, пізнавальної, екскурсійної, архітектурно-краєзнавчої, а особливо сільського й екологічного туризму. Туризм і відпочинок дають можливість відвідувачам цих територій отримати задоволення від спілкування з природою, відновити свої сили й здоров'я, ознайомитися з історією та культурою, особливостями місцевої флори й фауни [7]. Виокремлення форм і видів туризму в чистому вигляді є складним завданням, оскільки провести чітку межу між окремо взятими, тісно пов'язаними його видами просто неможливо, адже кожен із них є доповненням іншого.

Нами запропоновано виділити такі види та різновиди туристсько-рекреаційної діяльності в межах ПЗФ за трьома категоріями:

1. За цілями туризму: екологічний туризм – це пізнавальний і науковий види туризму, зосереджений на природних (малозмінених людиною) територіях, що передбачає заняття різними формами активного відпочинку в природних ландшафтах без заподіяння шкоди навколишньому середовищу [4]. Більшість науковців під екологічним туризмом розуміє подорож, об'єктами спостережень якої є компоненти природного середовища (уключаючи райони, практично не порушені існуванням людства, і території ПЗФ) та визначні культурні пам'ятники. Для характеристики екологічного туризму вживається досить широка гама назв: «агротуризм», «альтернативний», «біологічний», «зелений», «м'який», «пригодницький», «природний», «сільський». Виділяють такі базові форми екотуризму, як активний туризм (піший, кінний, велосипедний, водний, збиральницький, любительська риболовля), фауністичні та флористичні поїздки (орнітологічні тури, фотополування, тематичні поїздки), культурологічні й етнографічні поїздки. Уважаємо, що екологічний туризм у межах ПЗФ уключає всі

види пішохідного, кінного, велосипедного, гірського, сільського, водного й спелеотуризму, зоологічні, орнітологічні, ботанічні, палеонтологічні та інші тури й виступає як у пасивній (туристи отримують лише екологічну інформацію та освіту), так і в активній (туристи беруть безпосередню участь в екологічних заходах) формі. Під сільським туризмом у межах ПЗФ розуміємо активну (прогулянки, екскурсії, спортивні ігри, мисливство, рибальство) чи пасивну (культурно-етнічну) туристичну діяльність, яка безпосередньо організовується в межах сільських територій природно-заповідних установ, пов'язана із сільськогосподарською діяльністю особистих господарств, проживанням екскурсантів у сільських садибах, знайомством із наявними природними ресурсами, звичаями, побутом, національною кухнею, фольклором, культурою та унікальними традиціями відповідного регіону. Сільський туризм дуже тісно пов'язаний з аграрним, який є дещо вужчим поняттям та вважається його різновидом. Розрізняють дві форми агротуризму: винаймання помешкання з обслуговуванням безпосередньо в межах господарства; розміщення на нічліг із самообслуговуванням на землях, що належать до господарства, наприклад у кемпінгах чи наметах. Зелений туризм – діяльність, яка проходить у контакті з природою, проживанням у наметах, сільській місцевості, а також пов'язана із сільськогосподарськими роботами, знайомством із життям сільських мешканців, пішохідними екскурсіями, вивченням флори й фауни, заняттям річковим спортом тощо [2]. Виділяємо активний (збиральництво, кінний, річковий, велосипедний) та пасивний (вивчення флори й фауни, знайомство з місцевими звичаями) види зеленого туризму. Пізнавальний (екскурсійний) туризм у межах ПЗФ передбачає ознайомлення з природними та історико-культурними особливостями території, що відвідується. Виділяють також так званий заповідний туризм, основними різновидами якого виступають орнітологічний (спостереження за рідкісними видами птахів, їх фотографування, відеозйомка), фітологічний, зоологічний, фотомисливство (фотографування найрізноманітніших представників фауни). Релігійний туризм у межах ПЗФ можна визначити як відвідування релігійних святинь (храмів, монастирів, святилиць) і місць, пов'язаних із діяльністю релігійних осіб. Він може бути як паломництвом, частиною духовного життя віруючих людей, так і подорожжю світських осіб із метою ознайомлення з релігійними спорудами як частиною історичного спадку території. Лісовий туризм – багатоденна подорож групи людей із ночівлею за визначеним маршрутом із метою відпочинку, фізичного розвитку, пізнання [11]. Виділяють такі різновиди лісового туризму, як оглядово-пізнавальний, спортивне орієнтування. Науковий туризм передбачає проведення семінарів, конференцій, засідань екологічного спрямування, науково-дослідницьких турів для науковців та польових практик для школярів і студентів. Науковий туризм також має на меті польові дослідження екосистем та ландшафтів, оцінку їх стану, вивчення біології різних видів тварин і рослин. Відповідно до специфіки територій ПЗФ, поширені такі різновиди спортивно-оздоровчого туризму, як пішохідний, водний, велосипедний, лижний, гірський, кінний, спелеотуризм, повітряний, екстремальний. Туризм гірський – спеціальні категорійні походи, що передбачають проходження маршрутів пішки гірською місцевістю, подолання перевалів, проходження скельними ділянками, крутими схилами, гірськими річками [3]. До різновидів гірського туризму в межах природоохоронних територій відносимо скелелазіння, альпінізм, сноубордизм, катання на гірських лижах, санний спорт. Спелеотуризм – вид туристичної діяльності, що включає огляд та обстеження печер [11]. Екстремальний туризм – різновид туризму, який пов'язаний із певним ступенем екстриму; подорож, основною метою якої є отримання гострих відчуттів. Найпопулярнішими видами екстрім-туризму є спелеотуризм, рафтинг, альпінізм, скелелазіння. До екстрім-турів належать також маунтбайкінг, гірський туризм небезпечним маршрутом, треккінг (подорож пішки горами). Етнокультурний туризм має на меті вивчення етнографічно-краєзнавчих особливостей природоохоронних територій. Етнокультурний туризм спрямований на залучення туристів до вивчення місцевих звичаїв, традицій та обрядів, ознайомлення з народними ремеслами, збирання фольклору. Пригодницький туризм – різновид туризму, пов'язаний із фізичними навантаженнями та організацією нестандартних турів в екзотичні й екологічно чисті природні резервації та включає незвичайні подорожі, нетрадиційні транспортні засоби [5]. Навчальний туризм у межах територій ПЗФ являє собою різновид туризму, що включає навчальні й ознайомчі поїздки до природоохоронної установи, проходження в них навчальних стажувань. Подієвий туризм – напрям туризму, де основною мотивацією поїздки є відвідання певної події, зокрема громадські заходи (гастрономічні фестивалі, фестивалі та виставки квітів), мистецькі заходи (музичні, театральні фестивалі й конкурси, кінофестивалі, фольклорні обряди, свята та фестивалі),

культурно-історичні театралізовані шоу, спортивні заходи, релігійні (релігійні свята, ходи, події), концерти, ярмарки, карнавали.

II. За рекреацією в цій групі виділяємо лікувальну рекреацію, яка поділяється за основними лікувальними факторами: клімат (кліматолікування), мінеральні джерела (бальнеолікування), лікувальні грязі (грязелікування). Умови лікувальної рекреації повинні строго відповідати медико-біологічним нормам. Оздоровча рекреація представлена купально-пляжним відпочинком. Відпочинок біля й на воді включає різні рекреаційні заняття: купання, сонячні ванни, прогулянки по березі. Спортивна рекреація поділяється на маршрутну, водноспортивну, гірськолижну. До складу пізнавальної рекреації відносять натуралістичну (ознайомлення з природними явищами та об'єктами) і культурно-історичну (огляд культурно-історичних пам'яток, архітектурних споруд, ознайомлення з етнографією, фольклором території).

III. За способом переміщення – пішохідний туризм – це вид туризму, який характеризується подоланням маршруту пішки в усіх районах, за винятком високогір'я. Для цього виду туризму характерне подолання найпростіших перешкод, таких як схили пагорбів, ярів, балок, ділянки густого лісу, болота, струмки, річки. Розвиток цього виду туризму в межах ПЗФ повинен супроводжуватися створенням еколого-освітніх стежок, розміщенням інформаційних стендів, проведенням науково-пізнавальних екскурсій. Під водним туризмом у межах ПЗФ розуміємо вид туризму, при якому відпочинок здійснюється на воді з використанням байдарок, човнів, катамаранів тощо. Водний туризм у межах ПЗФ організовується з використанням екологічно безпечних видів водного транспорту, що зазначено в правилах користування природно-заповідними територіями. Виділяємо надводний (риболовля, безмоторні човни, катамарани, байдарки) і підводний (підводна археологія, підводне мисливство) різновиди водного туризму. Велосипедний туризм – вид туризму, який характеризується подоланням маршруту на велосипедах в усіх районах. Цей вид туризму приваблює, передусім, своєю високою мобільністю. Часто велосипедні маршрути збігаються з пішохідними, а за той же час турист на велосипеді може подолати набагато більші відстані й побачити чимало цікавого. Розвиток велосипедного туризму повинен супроводжуватися розробкою та прокладанням спеціальних вело-маршрутів та створенням велогаражів. Кінний туризм має різні форми й набув широкого поширення як активний вид відпочинку та можливість пізнання навколишнього середовища.

Крім того, спілкування людини з конем – це багато нових емоцій, що позитивно впливає на психофізичний стан. Лижний туризм – спеціальні категорійні походи, що передбачають проходження маршруту на лижах, різновид туризму на лижних засобах пересування. Повітряний туризм являє собою вид туризму, в основі якого – подолання маршруту в повітрі. У межах ПЗФ найбільш доцільними є такі різновиди, як парашутизм, дельтапланеризм, використання повітряних куль. Автомобільний туризм – особливий вид подорожі з використанням у якості транспортного засобу особистого або орендованого автомобіля. Однак використання туристами такого виду транспорту спричиняє додаткове навантаження – шум двигунів, масляні плями, забруднення повітря відпрацьованими газами, забруднення поверхневих вод унаслідок самовільного миття автотранспорту. Комбінований туризм характеризується використанням різних транспортних засобів під час руху за маршрутом. Також здійснювані на природоохоронних територіях туризм і рекреацію можемо класифікувати за такими ознаками: терміном подорожі (короткотривалий, середньотривалий, довготривалий); кількістю учасників (індивідуальний, груповий); віковими особливостями (дитячий, молодіжний, середнього віку, похилого віку); сезонності (сезонний, постійний); організаційними особливостями (самодіяльний, плановий); особливостями розміщення рекреантів (готельного, неготельного типів). Однією із найактуальніших на сьогодні є проблема сталого розвитку, спричинена ускладненням взаємозв'язків між людиною й навколишнім природним середовищем. На сьогодні екотуризм на природоохоронних територіях визнано як найбільш виражену форму сталого туризму, що становить одну з основ сталого розвитку держави. Сталий туризм (м'який туризм, туризм мінімального впливу, відповідальний туризм, екологічно свідомий туризм, альтернативний туризм) – туристична діяльність, за якої управління всіма ресурсами проходить таким чином, що економічні, соціальні, естетичні потреби задовольняються та зберігається культурна складова, екологічні процеси, біологічне різноманіття й системи підтримки життя [5].

Як наслідок указаної класифікації, нами запропоновано узагальнену схему різновидів сталого туризму в межах природоохоронних територій (рис. 1).

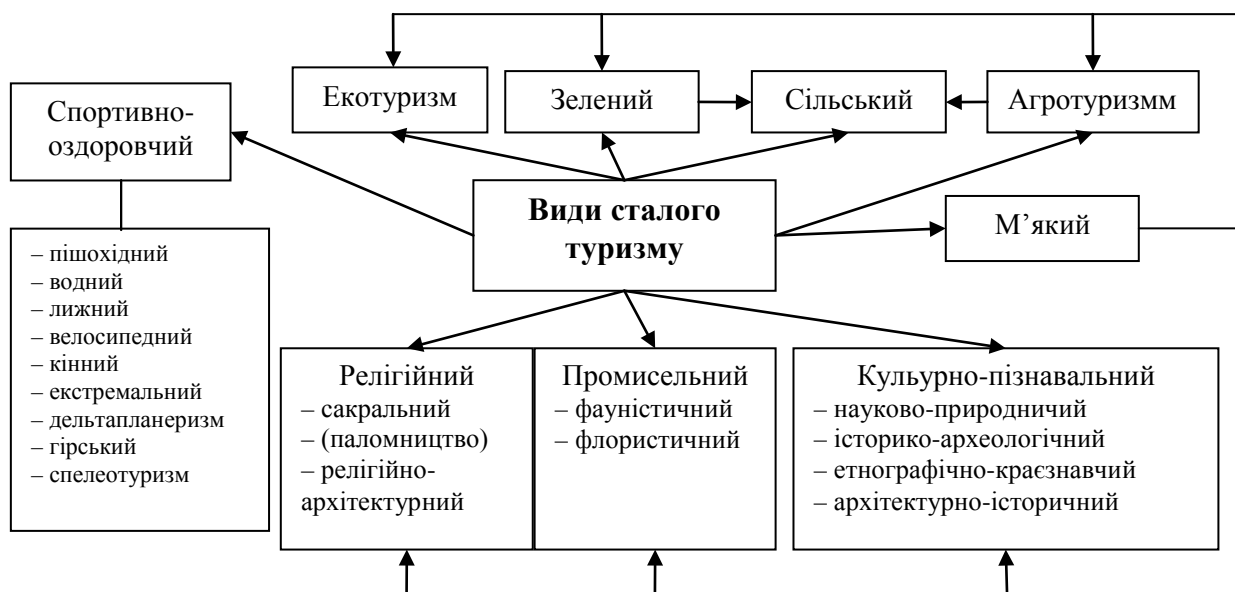

Рис. 1. Схема різновидів сталого туризму в межах території та об'єктів ПЗФ

Примітка. Адаптовано автором для природно-заповідних установ із використанням [1; 4; 6].

В. М. Ісаєнко виділяє такі види сталого туризму, як екотуризм, сільський туризм, зелений туризм, агротуризм, м'який туризм [4]. Водночас Г. В. Вартанян до м'яких видів туризму відносить агротуризм, етнографічний, фермерський, екологічний, зелений [1]. Н. О. Кравченко у своїй публікації виділила такі види сталого екологічного туризму, як власне екотуризм (природний, біотуризм, абіотуризм, соціоекотуризм), промисловий, сільський (зелений, агрорекреаційний), релігійний, культурно-пізнавальний та науковий, спортивно-оздоровчий.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Природоохоронні території виступають важливим ресурсом для розвитку різних видів туристсько-рекреаційної діяльності. Території й об'єкти ПЗФ володіють необхідними природними та культурно-історичними ресурсами для організації в їх межах різних рекреаційних занять. Закріплені на правовому рівні види рекреаційної діяльності в межах природоохоронних територій пропонуємо доповнити й удосконалити класифікацією за трьома основними категоріями (цілями туризму, рекреацією, способом переміщення) та низкою ознак. Визначено й узагальнено різновиди сталого туризму в межах природно-заповідного фонду. Питання реалізації різноманітних видів рекреаційної діяльності в межах природоохоронних територій потребує подальшого вивчення та конструктивно-географічних досліджень задля їх раціональної організації, адже розвиток туризму й рекреації в межах природно-заповідного фонду має високе соціально-економічне значення.

Джерела та література

1. Вартанян Г. В. Екотуризм та забезпечення оптимального навантаження на природно-заповідний фонд / Г. В. Вартанян // Вісник Сумського державного університету. – Серія «Економіка». – 2011. – № 2. – С. 93–97.
2. Екологічна енциклопедія : [у 3 т.]. – Т. 2 : Є–Н / [редкол. : Толстоухов (голов. ред.) А. В. та ін.]. – Київ : Центр екологічної освіти та інформації, 2007. – 415 с.
3. Екологічна енциклопедія : [у 3 т.]. – Т. : 3 О–Я / [редкол. : Толстоухов (голов. ред.) А. В. та ін.]. – Київ : Центр екологічної освіти та інформації, 2008. – 471 с.
4. Ісаєнко В. М. Стратегія сталого розвитку (туристична галузь) / В. М. Ісаєнко, К. Д. Ніколаєв, К. О. Бабікова [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. – 295 с.
5. Кляп М. П. Сучасні різновиди туризму : навч. посіб. / М. П. Кляп, Ф. Ф. Шандор. – Київ : Знання, 2011. – 334 с. – (Вища освіта XXI століття).
6. Кравченко Н. О. Напрямки екологізації туристичної індустрії України / Н. О. Кравченко // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – Серія «Економіка». – Вип. 3 (31). – Рівне : НУВГП. – 2005. – С. 72–77.
7. Питуляк М. Р. Рекреаційне використання природно-заповідних об'єктів Тернопільщини / М. Р. Питуляк, М. В. Питуляк // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Природно-запо-

- відний фонд України – минуле, сьогодення, майбутнє», присвяченої 20-річчю природного заповідника «Медобори» (сmt Гримайлів, 26–28 травня 2010 р.). – Тернопіль : Підруч. і посіб., 2010. – С. 898–900.
8. Про Загальнодержавну програму розвитку заповідної справи на період до 2020 року : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.wildnet.ru/images/stories/bibl/Prog_PZF_v15.doc
  9. Про затвердження Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України : Наказ, Положення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0679-09>.
  10. Про природно-заповідний фонд України : за станом на 09.05.2015 / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-12>.
  11. Смолій В. А. Енциклопедичний словник-довідник з туризму / В. А. Смолій, В. К. Федорченко, В. І. Цибух ; передм. В. М. Литвина. – Київ : Вид. дім «Слово», 2006. – 372 с.
  12. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія / Н. В. Фоменко. – Київ : Центр навч. літ., 2007. – 312 с.

Мельничук Михаил, Безмертнюк Тарас. Подходы к классификации туристско-рекреационной деятельности в пределах природно-заповедного фонда. В статье обоснованы подходы к классификации рекреационной деятельности в пределах территорий и объектов природно-заповедного фонда. Рассмотрены виды рекреационной деятельности с использованием ресурсов природоохраненных территорий, закрепленных на нормативно-правовом уровне. Рекреационная деятельность в пределах территорий и объектов природно-заповедного фонда Украины может осуществляться по следующим видам: туристическая деятельность, экскурсионная деятельность, оздоровление, любительское и спортивное рыболовство, любительская и спортивная охота, общеоздоровительный, краткосрочный и культурно-познавательный отдых. Предложена усовершенствованная классификация рекреационной деятельности в пределах природно-заповедного фонда с учетом современных тенденций. В результате выделены виды и разновидности туристско-рекреационной деятельности в пределах природоохраненных территории и объектов по трем категориям (целями туризма, рекреацией, способом перемещения) и ряду признаков. Определены разновидности устойчивого туризма в пределах природно-заповедного фонда.

Ключевые слова: рекреационная деятельность, формы и виды туризма, природно-заповедный фонд, классификация рекреационной деятельности, устойчивый туризм.

Melniychuk Michael, Taras Bezsmertniuk. Approaches to the Classification of Tourism and Recreational Activities Within the Nature Reserve Fund. In the article the approaches to the classification of recreational activities within the territories and objects of nature reserve fund are founded. The types of recreational activities with using resources of protected areas, fixed on the legal level, are considered. Despite this, recreational activities within the territories and objects of nature reserve fund of Ukraine may be carried out in the following kinds: tourism activity; excursion activity; sanitation; amateur and sport fishing; amateur and sport hunting; general health, short-term and cultural-cognitive rest. The improved classification of recreational activities within the nature reserve fund taking into account modern trends is offered. As a result, the kinds and varieties of tourism and recreational activities within the protected areas and objects in three categories (purposes of tourism, recreation, way of moving) and a number of features are identified. The types of sustainable tourism within the nature reserve fund are defined and generalized.

Key words: recreational activities, forms and types of tourism, nature reserve fund, classification of recreational activities, sustainable tourism.

Стаття надійшла до редколегії
15.12.2016 р.

УДК 379.85(477.82)

Андрій Єрко

Особливості розвитку самодіяльного спортивно-оздоровчого туризму Волинської області

Досліджено діяльність самодіяльних туристських організацій на території Волинської області. Виділено типи самодіяльних туристських організацій за територіальною ознакою. Проаналізовано наукові дослідження